

29 czerwca 2020 r.

**Szanowna Pani
Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju**

Dotyczy: *Apel organizacji branżowych o wsparcie budownictwa jako istotnej gałęzi polskiej gospodarki*

Szanowna Pani Premier,

Stowarzyszenie Producentów Cementu, Stowarzyszenie Producentów Betonów, Stowarzyszenie Producentów Betonu Towarowego w Polsce, Polski Związek Producentów Kruszyw, Stowarzyszenie Producentów Chemii Budowlanej, Stowarzyszenie Przemysłu Wapienniczego, Stowarzyszenie Producentów Brukowej Kostki Drogowej, zwracają się z apelem o jak najszersze wsparcie wszystkich segmentów budownictwa mających na celu utrzymanie i pobudzenie inwestycji jako skutecznej drogi do możliwie szybkiego wyjścia z kryzysu wywołanego COVID-19.

Jako organizacje branżowe zrzeszamy producentów i przetwórców podstawowych materiałów budowlanych stawiających sobie za cel dbanie o rozwój budownictwa, a także całej polskiej gospodarki.

Specyfika i sytuacja branży budowlanej

Branża budowlana bezpośrednio i pośrednio przyczynia się rocznie do powstania w polskiej gospodarce ok. 15% wartości dodanej brutto oraz 2,5 mln miejsc pracy. Oprócz wielu innych skutków, działalność tej branży ma szczególnie istotny wpływ na sektory producentów podstawowych materiałów budowlanych takich jak cement, kruszywa, beton, wapno, chemia budowlana, beton komórkowy, prefabrykacja betonowa i kostka brukowa. Materiały te mają kluczowe znaczenie dla utrzymania ciągłości inwestycyjnej w budownictwie a w konsekwencji również kondycji całej polskiej gospodarki.

Należy podkreślić, że nasze zakłady produkcyjne zlokalizowane są we wszystkich regionach Polski, istotnie wpływając na zatrudnienie i lokalny rozwój gospodarczy. Jesteśmy bezpośrednio odpowiedzialni za ponad 200 tys. miejsc pracy, a budżet centralny i samorządowy w wyniku naszej działalności zasilany jest rocznie kwotą ok. 5,5 mld zł w formie różnych opłat i podatków.

Na podstawie bieżących analiz i informacji musimy liczyć się ze spadkiem polskiego PKB. Obecna sytuacja gospodarcza będąca konsekwencją pandemii i niepewność związana ze znaczną skalą spowolnienia gospodarczego przekłada się na dużą liczbę odwoływanych lub odkładanych w czasie inwestycji zarówno w sektorze mieszkaniowym, niemieszkaniowym i w inwestycjach finansowanych przez samorządy. Wstrzymywanie realizacji nowych projektów przez inwestorów indywidualnych, samorządy czy deweloperów w konsekwencji może doprowadzić do istotnego pogorszenia kondycji budownictwa w roku 2021 i pogłębiania się kryzysu w kolejnych latach w innych branżach powiązanych z budownictwem. Sytuacja ta bezpośrednio przełoży się na sektory skupiające producentów podstawowych materiałów budowlanych, które – jak już wskazano – są silnie powiązane z regionami, w których prowadzą działalność.

Propozycje działań

Budownictwo mieszkaniowe

Wyrażamy zadowolenie wobec już podjętych w Ministerstwie Rozwoju działań mających na celu wsparcie koniunktury w budownictwie mieszkaniowym, polegających na propozycji zmiany ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw. Dostrzegając nowe ryzyka na rynku transakcji nieruchomościami mieszkaniowymi, apelujemy o konieczną interwencję Rządu RP w zakresie gwarancji i zabezpieczenia wkładu własnego dla kredytobiorców kredytów hipotecznych. Z publicznie dostępnych informacji wynika, że sektor bankowy gwałtownie zaostrzył zasady udzielania kredytów, w tym szczególnie kredytów mieszkaniowych. Działania takie jak wyłączenia dochodów z umów na czas określony lub z działalności gospodarczej, zwiększenie wymaganego wkładu własnego oraz redukcja limitów kredytowych przyczyniły się do gwałtownego ograniczania dostępności kredytu. W tym samym czasie Rada Polityki Pieniężnej poprzez obniżenie stóp procentowych stara się tę dostępność zwiększyć. Działania banków wynikają z chęci ograniczenia indywidualnego ryzyka, jednak zsumowane razem, mogą przyczynić się do zwiększenia skali kryzysu i paradoksalnie doprowadzić do pogorszenia sytuacji ich klientów. W tej sytuacji widzimy potrzebę interwencji Rządu RP i zapewnienia bankom instrumentów ograniczających ryzyko kredytowe niezbędnych dla kontynuacji przez sektor bankowy akcji kredytowej szczególnie w zakresie kredytów mieszkaniowych. Może mieć ono formę gwarancji dla kredytów przyznanych w latach 2020-2021, czy to na poziomie indywidualnego kredytu (np. w formie ubezpieczenia od utraty dochodów) lub na poziomie całego portfela.

Inwestycje samorządowe

Spadek dochodów w samorządach po pięciu miesiącach 2020 z podatku PIT i CIT w porównaniu do 2019 jest ogromny i sięga nawet 40%. Samorządy, będąc znaczącym inwestorem w obszarze budownictwa użyteczności publicznej czy dróg samorządowych będą zmuszone w wyniku spadku dochodów do ograniczania lub wstrzymywania inwestycji. Apelujemy do Rządu RP o wprowadzenie narzędzi wspomagających samorządy, szczególnie w inwestycjach zagrożonych utratą finansowania z funduszy UE. Doceniamy przy tym dotychczasowe działania Rządu związane np. z dofinansowaniem Funduszu Dróg Samorządowych, jednak w sytuacji spadku

dochodów w samorządach wszelkie inwestycje zejść na drugi plan. W zgodnej ocenie wielu instytucji wymagane są obecnie dodatkowe działania znoszące lub zmniejszające udział własny samorządów w tych inwestycjach. Według naszych szacunków, dla utrzymania poziomu inwestycji samorządów w samą infrastrukturę drogową, Fundusz Dróg Samorządowych powinien zostać zwiększony o około 2,5-3,0 mld złotych rocznie. W porównaniu do kwoty ostatniego zwiększenia PBDK o 21 mld złotych, kwota ta wydaje się nieznacząca. Inwestycje w drogi samorządowe są gwarancją równomiernego w całym kraju rozłożenia wsparcia średnich i małych, lokalnych dostawców materiałów oraz firm budowlano-remontowych.

Budownictwo niemieszkaniowe

Pandemia koronawirusa i związane z nią ograniczenie aktywności gospodarczej odbijają się negatywnie na tym szczególnym sektorze. Segment budownictwa niemieszkaniowego jest największą częścią polskiego rynku budowlanego. W 2019 r. budownictwo niemieszkaniowe stanowiło ponad 40% polskiego sektora budowlanego. Z uwagi na wzrost ogólnej niepewności w strefie gospodarczej już obniżono liczbę nowych, rozpoczynanych budów w budownictwie komercyjnym. „Lockdown” w życiu publicznym i gospodarce silnie dotknął szczególnie takie branże, jak: turystyczną, hotelową, handlowo-usługową, czy w końcu wynajmu powierzchni biurowych. W tych branżach widzimy duże spadki nakładów inwestycyjnych i mniejszą liczbę nowych projektów. Wnioskujemy zatem o większe zaangażowanie w poprawę koniunktury w tym segmencie.

Dziękując za zrozumienie, deklarujemy jednocześnie gotowość do wsparcia planów i działań Rządu RP wszelkimi informacjami i danymi pomocnymi w osiągnięciu jak największej skuteczności tych przedsięwzięć.

W razie jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości pozostajemy do Państwa dyspozycji

Krzysztof Kieres

Przewodniczący
Stowarzyszenia Producentów Cementu
ul. Lubelska 29, 30-003 Kraków

Daniel Grzegorski

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Producentów
Betonu Towarowego w Polsce
ul. Morawskiego 5, 30-102 Kraków

Artur Widlak

Prezes Zarządu Polskiego Związku Producentów
Kruszyw
ul. Sienkiewicza 48/50, 25-501 Kielce

Dominik Piskorski

Przewodniczący Stowarzyszenia Przemysłu
Wapienniczego
ul. Toruńska 5, 30-056 Kraków

Tadeusz Wasąg

Prezes Zarządu
Stowarzyszenia Producentów Chemii Budowlanej
ul. Nowy Świat 41a, 00-042 Warszawa

Ryszard Zając

Prezes Stowarzyszenia Producentów Betonów
ul. Mączyńskiego 2, 02-829 Warszawa

Piotr Nowicki

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Producentów
Brukowej Kostki Drogowej
ul. Złota 61, 00-819 Warszawa